

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

IV. ÚS 605/2025-14

Ústavný súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu Ladislava Duditša (sudca spravodajca) a sudcov Libora Duľu a Rastislava Kaššáka v konaní podľa čl. 127 Ústavy Slovenskej republiky o ústavnej sťažnosti sťažovateľov [REDACTED]

[REDACTED], zastúpených advokátkou JUDr. Vierou Žembovou, Československej armády 5, Brezno, proti uzneseniu Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 8Cdo/40/2025 zo 4. júna 2025 a rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 15Co/150/2023 z 31. júla 2024 takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť **o d m i e t a .**

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavná sťažnosť sťažovateľov a skutkový stav veci

1. Sťažovatelia sa ústavnou sťažnosťou doručенou ústavnému súdu 30. septembra 2025 domáhajú vyslovenia porušenia svojho základného práva na ochranu vlastníctva podľa čl. 20 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), čl. 11 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“), základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy, čl. 36 ods. 1 listiny, ako aj svojho práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd uznesením najvyššieho súdu sp. zn. 8Cdo/40/2025 zo 4. júna 2025 a rozsudkom krajského súdu sp. zn. 15Co/150/2023 z 31. júla 2024. Napadnuté rozhodnutia navrhujú zrušiť a vec vrátiť na ďalšie konanie a zároveň priznať im primerané finančné zadost'učinenie v sume 5 000 eur, ako aj náhradu trov právneho zastúpenia v sume 524,34 eur.

2. Z obsahu ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovatelia ako žalobcovia podali na Okresnom súde Banská Bystrica žalobu o určenie, že spoluvlastnícke podiely k nehnuteľnostiam špecifikovaným v žalobe patrili do dedičstva po poručiteľoch, ktorí boli právnymi predchodcami sťažovateľov. Sťažovatelia tvrdili, že ich právní predchodcovia (poručitelia) vstúpili do dobromyseľnej držby sporných nehnuteľností z titulu kúpnej zmluvy uzavretej 10. novembra 1943, ktorá bola riadne zavkladovaná a trvala až do smrti poručiteľov.

3. Okresný súd rozsudkom č. k. 9C/21/2018-374 z 8. septembra 2022 žalobu v celom rozsahu zamietol a sťažovatelia boli spoločne a nerozdielne zaviazaní uhradiť žalovanej nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %. Okresný súd dospel k záveru o neexistencii dobromyseľnosti na strane právnych predchodcov sťažovateľov (poukázal na jednoznačné zápisy v pozemkovoknižných zápisniciach a znenie kúpnej zmluvy uzavretej poručiteľmi, ktoré vylučovalo ich dobromyseľnosť v prípade nadobudnutia sporných nehnuteľností) ako jednej z podmienok nadobudnutia vlastníckeho práva vydržaním k sporným nehnuteľnostiam v celosti. Sťažovatelia podali proti rozsudku okresného súdu odvolanie.

4. Krajský súd napadnutým rozsudkom zmenil rozsudok okresného súdu v jeho prvom výroku tak, že určil, že nehnuteľnosť – spoločný dvor v celosti zapísaná na žalovanú patrí v podiele 1/12 do dedičstva po nebohom [REDAKOVANÉ] a v podiele 1/12 do dedičstva po nebohej [REDAKOVANÉ], rodenej [REDAKOVANÉ] a vo zvyšnej časti žalobu zamietol. Druhým výrokom zmenil rozsudok okresného súdu v jeho druhom výroku tak, že žalovanej priznal nárok na náhradu trov prvostupňového konania proti sťažovateľom spoločne a nerozdielne v rozsahu 60 %. Tretím výrokom žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania proti sťažovateľom spoločne a nerozdielne v rozsahu 60 %. V odôvodnení rozsudku krajský súd konštatoval, že chybnou aplikáciou práva na zistený skutkový stav okresný súd v prípade podielu na nehnuteľnosti – spoločnom dvore nesprávne právne posúdil vec, keď prisvedčil argumentácii žalovanej, že ako dobromyseľná vydržala dotknutý podiel na spoločnom dvore s tým, že mala dôveru v zápis do katastra nehnuteľností. Zároveň okresný súd nesprávne právne posúdil otázku, či poručiteľ bol v čase smrti vlastníkom dotknutých nehnuteľností, pričom na okolnosti, ktoré nastali po jeho smrti pri tomto posúdení už nemožno prihliadnuť ako na relevantné.

5. Proti výroku rozsudku krajského súdu, ktorým zmenil rozsudok okresného súdu tak, že vo zvyšnej časti žalobu zamietol (teda v tejto časti potvrdil rozsudok okresného súdu o zamietnutí žaloby, pozn.), podali sťažovatelia dovolanie podľa § 421 ods. 1 písm. c) Civilného sporového poriadku (ďalej len „CSP“), v ktorom poukazovali na rozdielne rozhodovanie dovolacieho súdu v otázke vydržania a oprávnenej držby. Dovolanie podala aj žalovaná, a to proti zmeňujúcemu výroku čiastočne vyhovujúcemu žalobe, ktoré odôvodnila § 421 ods. 1 písm. a), b) a c) CSP. Napadnutým uznesením najvyšší súd rozhodol, že bude pokračovať v konaní s právnymi nástupcami sťažovateľky v druhom rade, dovolanie sťažovateľov odmietol a rozsudok krajského súdu vo výroku napadnutom žalovanou zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

II.

Argumentácia sťažovateľov

6. Sťažovatelia v ústavnej sťažnosti podrobne rekapitulujú svoje skutkové tvrdenia prednesené v konaniach pred nižšími súdmi a opisujú priebeh konania a obsah napadnutých rozhodnutí. Tvrdia,

že napadnuté rozhodnutia porušujú nimi označené práva nesprávnym posúdením dobromyseľnej držby (právni predchodcovia sťažovateľov v čase kúpy sporných nehnuteľností nič nezanedbali, nepodcenili, kúpna zmluva bola spísaná odborne spôsobilými osobami, držba sporných nehnuteľností trvala od roku 1943 až do roku 2010 bez toho, aby bola rušená zo strany tretích osôb, text kúpnej zmluvy poukazuje na to, že okrem spoločného dvora kúpili sporné nehnuteľnosti vcelku, právni predchodcovia sťažovateľov sporné nehnuteľnosti nadobudli vydržaním, a preto ich nemohli nadobudnúť po nich ďalšie tretie osoby). Súd rozhodujúce v ich veci sa pri rozhodovaní neriadili ustálenou judikatúrou a nadobudnutie vlastníckeho práva právnymi predchodcami sťažovateľov striktné posudzovali len v kontexte zápisov v pozemkových knihách.

III.

Predbežné prerokovanie ústavnej sťažnosti

7. Podstata ústavnej sťažnosti spočíva v nespokojnosti sťažovateľov so skutkovými závermi týkajúcimi sa nadobudnutia sporných nehnuteľností vydržaním a s ich právnym posúdením napadnutými rozhodnutiami.

8. Ústavný súd ústavnú sťažnosť sťažovateľov predbežne prerokoval na neverejnom zasadnutí senátu ústavného súdu podľa § 56 ods. 1 zákona č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a zisťoval, či ústavná sťažnosť obsahuje všeobecné náležitosti podania (§ 39 zákona o ústavnom súde), všeobecné náležitosti návrhu na začatie konania (§ 43 zákona o ústavnom súde), osobitné náležitosti ústavnej sťažnosti (§ 123, § 124 a § 132 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde) a či nie sú dané dôvody na jej odmietnutie podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde.

III.1. K porušeniu označených práv sťažovateľov rozsudkom krajského súdu:

9. Z obsahu ústavnej sťažnosti vyplýva, že sťažovatelia proti napadnutému rozsudku krajského súdu podali dovolanie, o ktorom rozhodol najvyšší súd. Sťažovatelia netvrdia, že by nejakú námietku uplatnenú v ústavnej sťažnosti nemohli uplatniť už v podanom dovolaní.

10. Ústavný súd poukazuje na princíp subsidiarity, ktorý vo vzťahu k preskúmanému rozsudku krajského súdu opodstatňuje uprednostnenie právomoci najvyššieho súdu (čl. 127 ods. 1 ústavy). Táto skutočnosť vylučuje právomoc ústavného súdu na opakovaný prieskum namietaných porušení práv sťažovateľov rozsudkom krajského súdu, preto ústavný súd podľa § 56 ods. 2 písm. a) v spojení s § 132 ods. 1 zákona o ústavnom súde v tejto časti ústavnú sťažnosť odmietol pre nedostatok právomoci na jej prerokovanie.

III.2. K porušeniu označených práv sťažovateľov uznesením najvyššieho súdu:

11. Argumentačný obsah ústavnej sťažnosti z hľadiska jej zákonom požadovaných náležitostí nespĺňa požiadavky umožňujúce riadny ústavnoprávny prieskum. Predloženie kvalifikovanej ústavnoprávnej argumentácie je zákonom vyžadovanou náležitosťou ústavnej sťažnosti. Sťažovateľ je povinný vymedziť ním namietané porušenie ústavných práv dostatočne konkrétne, a to skutkovo aj právne [§ 123 ods. 1 písm. d) zákona o ústavnom súde], aby ústavný súd mohol preskúmať dôvody sťažnosti v kontexte ústavnoprávnej udržateľnosti napadnutého rozhodnutia. Ústavný súd nie je oprávnený (a o to menej povinný) sám vytvárať právnu argumentáciu za sťažovateľa, a tým

nahrádzať jeho pasivitu. Ústavný súd je viazaný rozsahom a dôvodmi ústavnej sťažnosti (§ 45 zákona o ústavnom súde) a nemôže podrobiť napadnuté rozhodnutie neobmedzenému ústavnoprávnemu prieskumu, ak nie sú sťažnostné dôvody vymedzené dostatočne konkrétne a určito. Iba dostatočná a kvalifikovaná ústavnoprávna polemika sťažovateľa s konkrétnymi závermi rozhodnutia napadnutého ústavnou sťažnosťou umožňuje ústavnému súdu uplatniť jeho prieskumnú právomoc. Samotné tvrdenie sťažovateľa bez jeho konkretizácie v priamej interakcii s napádaným rozhodnutím, opatrením, prípadne iným zásahom nepostačuje na meritórne konštatovanie o porušení sťažovateľom označených práv a slobôd (I. ÚS 245/2018, IV. ÚS 607/2021).

12. Ústavný súd, hodnotiac obsah ústavnej sťažnosti, konštatuje, že sťažovatelia vo vzťahu k napadnutému uzneseniu najvyššieho súdu predostreli všeobecnú skutkovú a právnu argumentáciu, pravdepodobne kopírujúcu ich predchádzajúce procesné podania (vychádzajúc z rekapitulácie obsahu dovolania v napadnutom uznesení), čo evokuje, že svoju ústavnú sťažnosť koncipovali tak, akoby od ústavného súdu očakávali prehodnotenie skutkových a právnych otázok riešených súdmi nižších inšancií, hoci dostupné prostriedky ochrany nimi označených práv využili. Sťažovatelia v odôvodnení ústavnej sťažnosti nepredkladajú žiadnu argumentáciu, ktorou by priamo konfrontovali konkrétne závery najvyššieho súdu (napríklad označením konkrétneho bodu napadnutého rozhodnutia), chýba teda vecne previazaná polemika so závermi, na ktorých je napadnuté rozhodnutie založené. V ústavnej sťažnosti absentuje aj ústavnoprávna argumentácia, ktorá by mala byť zameraná na spochybnenie právneho posúdenia veci napadnutým uznesením, a to práve s prihliadnutím na dovolací dôvod uplatnený sťažovateľmi. Tieto nedostatky odôvodňujú odmietnutie ústavnej sťažnosti z dôvodu absencie náležitostí ustanovených zákonom podľa § 56 ods. 2 písm. c) zákona o ústavnom súde.

13. Ústavný súd len nad rámec už uvedeného záveru poukazuje na to, že vo vzťahu k dovolaniu sťažovateľov najvyšší súd konštatoval absenciu riadneho vymedzenia právnej otázky podľa § 421 ods. 1 písm. c) CSP a taktiež absenciu označenia rozhodnutia dovolacieho súdu, v ktorom by tento súd posudzoval dotknutú otázku rozdielne. Ak sťažovatelia také rozhodnutia označili až v ústavnej sťažnosti, je ich argumentácia *ratio temporis* neprípustná. Najvyšší súd ďalej s prihliadnutím na argumentáciu sťažovateľov polemizujúcu so skutkovými závermi krajského súdu týkajúcimi sa preukázania dobromyseľnosti a poctivosti nadobudnutia sporných nehnuteľností právnymi predchodcami žalovanej zdôraznil, že dovolanie nepredstavuje opravný prostriedok slúžiaci na odstránenie nedostatkov pri ustálení skutkového stavu veci. V závere najvyšší súd uzavrel, že sťažovatelia nevymedzili dovolací dôvod spôsobom uvedeným v § 432 ods. 2 CSP, a preto ich dovolanie odmietol podľa § 447 ods. 1 písm. f) CSP. Tieto závery najvyššieho súdu v napadnutom uznesení možno považovať za plne ústavne akceptovateľné a sťažovatelia ich nijako svojou argumentáciou uvedenou v ústavnej sťažnosti nespochybnili.

14. Napokon ústavný súd poukazuje aj na čiastočne kasačný charakter napadnutého uznesenia, ktoré v časti, v ktorej bude spor pokračovať, nepredurčuje hmotnoprávnu pozíciu sťažovateľov pre ďalší priebeh konania pred všeobecnými súdmi, keďže súčasťou kasačnej záväznosti nie sú skutkové konštatovania (vrátane hodnotiacich úsudkov) najvyššieho súdu (pozri bod 28.3 napadnutého uznesenia), ktorý uzavrel, že konečný relevantný právny záver v tejto veci bude možné zaujať až po vyhodnotení všetkých okolností danej veci súdmi nižšieho stupňa.

15. Keďže ústavná sťažnosť sťažovateľov bola odmietnutá ako celok už pri jej predbežnom prerokovaní, rozhodovanie o ďalších ich návrhoch v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu ústavného súdu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 5. novembra 2025

Ladislav Dudíťš
predseda senátu